

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 7 czerwca 2017

Adam Bodnar

IX.517.3194.2016.JN

Pan
gen. Jacek Kitliński
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej

Zgodnie z treścią § 90 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016 r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, „w celu zapewnienia porządku, bezpieczeństwa lub powierzchni mieszkalnej, o której mowa w art. 110 § 2 kodeksu, dyrektor może podjąć decyzję o umieszczeniu w celi izolacyjnej osadzonego nieukaranego karą dyscyplinarną umieszczenia w takiej celi”. Zapis ten oznacza, że cela izolacyjna w szczególnych sytuacjach może być wykorzystywana jako cela mieszkalna. Taki stan prawny zobowiązuje więc, by cela izolacyjna spełniała wszystkie warunki określone dla celi mieszkalnej.

Stosownie do art. 110 § 2 k.k.w. cela mieszkalna powinna być wyposażona w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu osobne miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. Jej powierzchnia, przypadająca na skazanego, powinna wynosić nie mniej niż 3 m², a urządzenia sanitarne muszą być usytuowane w sposób zapewniający ich niekrepujące użytkowanie.

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają wnioski więźniów, którzy zostali osadzeni w celi izolacyjnej jako zwykłej celi mieszkalnej. Skarżą się przede wszystkim na brak w tych celach gniazd wtyczkowych, co powoduje, że nie mogą korzystać z własnych

odbiorników energii elektrycznej: telewizorów, czajników i grzałek elektrycznych. Osadzeni ci nie mają możliwości korzystania z ciepłej wody podczas wykonywania codziennych czynności higienicznych, przygotowania gorącego napoju czy też w ramach wolnego czasu przeznaczonego na zajęcia własne, oglądania programów telewizyjnych.

Materia dotycząca instalowania gniazd wtyczkowych w celach została uregulowana w Wytycznych nr 3/2011 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 4 października 2011 r. w sprawie wymagań technicznych i ochronnych dla pawilonów zakwaterowania osadzonych. W § 4 ust. 5 pkt 10 Wytycznych zapisano, iż w celach należy zainstalować dwa lub trzy gniazda podwójne ze stykiem ochronnym, zlokalizowane w pobliżu przewidywanych miejsc usytuowania odbiorników energii elektrycznej. Dyrektorzy jednostek penitencjarnych wskazują, że dyrektywa ta odnosi się wyłącznie do cel mieszkalnych i nie ma zastosowania przy projektowaniu albo remontowaniu cel służących do wykonywania kary dyscyplinarnej w postaci umieszczenia w celi izolacyjnej.

Zalecenia, zawarte w Wytycznych Dyrektora Generalnego, odnoszące się do celi izolacyjnej, rzeczywiście nie stanowią nic o gniazdach wtyczkowych. Należy jednak zauważyć, iż w § 4 ust. 5 pkt 10 tego aktu użyto sformułowania „w celach”, z pominięciem przymiotnika „mieszkalnych”, choć w wielu innych miejscach tego przepisu prawodawca konsekwentnie posługuje się zwrotem „cele mieszkalne”, np. w pkt. 1, 3, 4, 11. Stąd wniosek, iż instalowanie gniazd wtyczkowych powinno mieć miejsce wyłącznie w celach mieszkalnych, wydaje się być nieuprawniony.

Niezależnie od sposobu interpretacji § 4 ust. 5 pkt 10 Wytycznych Dyrektora Generalnego, cela izolacyjna, z uwagi na brzmienie § 90 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, powinna być wyposażona w gniazda wtyczkowe. Ich brak znacznie pogarsza warunki zakwaterowania osób, wobec których nie została wymierzona kara dyscyplinarna umieszczenia w celi izolacyjnej.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 958), zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Dyrektora Generalnego o podjęcie działań mających na celu zainstalowanie we wszystkich celach izolacyjnych gniazd wtyczkowych, by tym samym w pełni respektować prawo osób pozbawionych wolności do humanitarnego traktowania.

Uprzejmie proszę o powiadomienie mnie o podjętych przez Pana Dyrektora Generalnego decyzjach w przedstawionej sprawie.

(-)[*Adam Bodnar*]